

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

ja

esiopetusta täydentävä toiminta

Toimintasuunnitelma

1.2.2025

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
2 Toiminnan järjestämisen periaatteet	3
2.1 Toiminnan tavoitteet	3
2.2. Toiminnan laajuus ja toimintaympäristö.....	3
2.3. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet	4
2.4. Toiminnasta irtisanoutuminen	5
2.5. Toimintamaksut	5
2.6. Myönnettävät alennukset ja maksun perimättä jättäminen.....	6
3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä esiopetusta täydentävän toiminnan keskeiset sisällöt	6
4 Toiminnan koordinointi ja vastuunjako	7
5 Tiedottaminen ja yhteistyö	8
6 Henkilöstö	8
7 Arviointi ja toiminnan kehittäminen.....	8

1 Johdanto

Pirkkalan kunta järjestää perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa peruskoulun ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppilaille (=erityisen tuen oppilaat), jotka kuuluvat vammaispalvelu- tai kehitysvammalain piiriin. Toimintapaikka voidaan myöntää myös, mikäli se sosiaali- tai terveydenhuollon viranomaisen lausunnon mukaan on välttämätöntä lapsen etu huomioiden.

Osallistuminen toimintaan on vapaaehtoista ja maksullista. Toimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin. Tämä toimintasuunnitelma pohjautuu Opetushallituksen hyväksymiin aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin.

Esiopetusta täydentävä toiminta järjestetään Pirkkalassa perheen valinnan mukaisesti joko

1. esiopetusta täydentävänä toimintana koulun tiloissa tai
2. esiopetusta täydentävänä varhaiskasvatuksena päiväkodin tiloissa.

Tämä suunnitelma koskee perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä koulun tiloissa järjestettävää esiopetusta täydentävää aamu- ja iltapäivätoimintaa. Varhaiskasvatuksessa järjestettävää esiopetusta täydentävää toimintaa koskevat suunnitelmat löytyvät Pirkkalan kunnan varhaiskasvatuksen verkkosivuilta.

2 Toiminnan järjestämisen periaatteet

2.1 Toiminnan tavoitteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä esiopetusta täydentävän toiminnan tavoitteena on tukea koulun ja kodin kasvatustyötä, edistää lasten hyvinvointia, ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä lasten osallisuutta. Toiminta antaa mahdollisuuden sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen kasvamiseen. Toiminta tarjoaa onnistumisen ja osaamisen kokemuksia sekä edistää harrastuneisuutta. Tavoitteena on tarjota turvallisuutta ja vähentää lapsen yksinoloa, kun vanhemmat ovat työssä tai opinnoissa kodin ulkopuolella.

Toiminnalle ominaista on monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Koulu on lapselle tuttu ja turvallinen paikka, joten toiminta järjestetään pääsääntöisesti kouluilla tai niiden läheisyydessä.

2.2. Toiminnan laajuus ja toimintaympäristö

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin. Esioppilaille toimintaa järjestetään tarpeen mukaan myös koulujen loma-aikoina.

Esiopetusta täydentävää toimintaa järjestetään esiopetusta antavissa kouluissa aamuisin klo 7.00 alkaen ensimmäisen oppitunnin alkuun asti ja koulupäivän jälkeen klo 17.00 asti. Mikäli lapsella on kouluilla tapahtuvan esiopetusta täydentävän toiminnan lisäksi tarve vuorohoitoon, lapsi kuljetetaan vuoropäiväkodista koulun aamuhoitoon tai koulun iltapäivätoiminnan jälkeen vuoropäiväkotiin. 1-2 -luokkien oppilaille aamupäivätoimintaa järjestetään klo 7.00 alkaen oppilaan ensimmäisen oppitunnin alkuun asti ja iltapäivätoimintaa koulupäivän jälkeen klo 16.00 asti.

Viidentoista lapsen ryhmässä on vähintään yksi ohjaaja. Mikäli koululle ei vähäisen lapsimäärän vuoksi muodostu omaa ryhmää, oppilaille tarjotaan paikkaa toisesta yksiköstä. Tällöin kuljetus järjestetään siten, että aamupäivätoiminnasta lapset kuljetetaan omaan kouluun ja koulusta lapset kuljetetaan iltapäivätoimintaan toiseen yksikköön.

Eriyistä tukea tarvitsevien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään mahdollisuuksien mukaan muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Mikäli oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan heille toiminta järjestää myös omissa ryhmissä.

Tilojen käyttö suunnitellaan niin, että lapsen on turvallista leikkiä ja toimia. Välineet valitaan siten, että ne ovat toimivia ja turvallisia. Jokaisella koululla on oma turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, joka koskee myös aamu- ja iltapäivätoimintaa ja esiopetusta täydentävää toimintaa. Pelastautumisharjoitus pidetään vähintään kaksi kertaa toimintakauden aikana.

Esioppilaille järjestetään tarvittaessa toimintaa myös koulujen loma-aikoina arkipäivisin klo 7-17. Toimintaa ei järjestetä arkipäivinä.

Kehitysvamma- ja vammaispalvelulain perusteella toimintaa järjestetään koulujen loma-aikoina myös niille koululaisille, jotka sitä välttämättä tarvitsevat. Loma-ajan toimintapaikan myöntää Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelu. Vammaispalveluissa arvioidaan loma-aikojen toiminnan tarve yksilöllisesti. Tarpeen katsotaan perustuvan siihen, että molemmat vanhemmat opiskelevat tai ovat työssä. Mikäli toinen vanhemmista on kotona, toiminnan tarpeelle on oltava erityinen syy. Toimintaa järjestetään koulujen loma-aikoina arkipäivisin klo 7-17. Toimintaa ei järjestetä arkipäivinä.

2.3. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Esiopetusta täydentävään toimintaan sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan sähköisesti Wilman lomakkeella lukuvuodeksi kerrallaan keväällä erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Hausta ilmoitetaan tulevan syksyn esioppilaiden huoltajille kunnan verkkosivuilla, Pirkkalainen-lehdessä ja kirjeellä. 1.–2.-luokkien oppilaiden huoltajille hausta ilmoitetaan sähköisesti Wilmassa ja kunnan nettisivuilla. Kaikki esioppilaat ja toimintaan hakuaikana hakeneet 1.–2.-luokkien oppilaat saavat oikeuden osallistua toimintaan. Paikan saamisesta ilmoitetaan Wilma-viestillä. Päätös löytyy myös Wilmasta, Tulosteet-välilehdeltä. Hakuajan

äätyttyä paikkaa hakeneet 1.–2.-luokkien oppilaat saavat paikan ilmoittautumisjärjestyksessä, mikäli ryhmässä on tilaa. Koulujen loma-aikojen hoitopaikkaa esikoululaisille haetaan erikseen. Loma-aikojen hakutiedote lähetetään huoltajille Wilmassa. Huoltajat täyttävät sähköisen hakulomakkeen Wilmassa.

2.4. Toiminnasta irtisanoutuminen

Toiminnasta irtisanoudutaan kirjallisesti irtisanomislomakkeella. Irtisanominen astuu voimaan ja toimintamaksun suorittamisvelvollisuus lakkaa viimeisenä toimintaan osallistumispäivänä. Mikäli irtisanomisilmoitus toimitetaan viimeisen osallistumispäivän jälkeen, irtisanominen astuu voimaan ja toimintamaksun suorittamisvelvollisuus lakkaa irtisanomisilmoituksen saapumispäivänä.

Irtisanomisilmoitus on toimitettava ennen viimeistä toimintapäivää toiminnasta vastaavalle ohjaajalle. Mikäli kirjallista irtisanomisilmoitusta ei toimiteta, maksu peritään, vaikka lapsi ei osallistuisi toimintaan ko. kuukauden aikana (minimi 50 % täydestä maksusta).

2.5. Toimintamaksut

Esiopetusta täydentävästä toiminnasta ja koululaisten APIP-toiminnasta peritään sivistyslautakunnan erikseen päättämä kuukausimaksu. Toimintamaksu sisältää välipalan ja aamutoimintaan osallistuville aamupalan. Jos toimintaa järjestetään tai lapselle on varattu toimintapaikka enintään 10 päiväksi kuukaudessa, peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsi ei sairautensa vuoksi osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksua ei peritä. Poissalosta on tällöin esitettävä lääkärintodistus. Toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja. Laskutus tapahtuu tuntiperusteisesti huoltajan valitseman palveluntarpeen mukaisesti:

- enintään 3 h/päivä
- 3–4 tuntia / päivä
- yli 4 tuntia / päivä

Ilmoittaessaan lapsen koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan tai esiopetusta täydentävään toimintaan, huoltaja ilmoittaa lukukauden aikana tarvitsemansa palvelun määrän. Tarvittaessa muutoksia ilmoitettuun palveluntarpeeseen voi tehdä lukukauden alussa. Mikäli valittu palvelun määrä toistuvasti ylittyy, siirrytään laskutuksessa automaattisesti seuraavaan ylempään maksuluokkaan lukukauden loppuun asti. Mikäli esioppilas tarvitsee vuorohoitoa, mahdolliset vuorohoidon hoitoajat lasketaan mukaan päivittäiseen hoitotuntimäärään.

Esioppilaiden esiopetusta täydentävästä toiminnasta perittävät maksut määräytyvät samalla tavalla kuin perusopetuslain mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Esioppilaiden lomien aikaisista maksuista päätetään erikseen.

Toimintaan osallistuvat lapset kuuluvat Pirkkalan kunnan tapaturmavakuutuksen piiriin.

2.6. Myönnettävät alennukset ja maksun perimättä jättäminen

Esioppilaan esiopetusta täydentävän toiminnan maksusta on mahdollista saada sisaralennus (50 %), mikäli toiminnassa olevan esioppilaan lisäksi perheellä on yksi tai useampia sisaruksia koululla järjestettävässä esiopetusta täydentävässä toiminnassa, kunnallisessa varhaiskasvatuksessa päiväkodissa tai perhepäivähoi-dossa tai palvelusetelipäiväkodissa Pirkkalassa.

Perusopetuslain 48 f § 2 mom:n 1.8.2016 voimaan tulleen lain 127/2016 mukaan maksu on jätettävä peri-mättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkö-kohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Esioppilaan perheellä voi olla edellä mainitulla perusteella oikeus joko maksualennukseen tai -vapautukseen. 1.–2. -luokkien oppilaiden perheellä voi olla oikeus vain maksuvapautukseen. Maksualennukseen tai -vapau-tukseen oikeuttavat tulorajat määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulorajojen mukaisesti. Maksualennukseen ja -vapautukseen oikeuttavat tulorajat löytyvät Pirkkalan kunnan verkkosivuilta (<https://www.pirkkala.fi/aamu-ja-iltapaivatoiminnan-maksut/>).

Maksuvapautusta tai maksun alentamista on haettava siihen tarkoitettulla sähköisellä hakulomakkeella enin-tään lukuvuodeksi kerrallaan. Päätöksen asiasta tekee opetuspäällikkö. Maksualennus tai -vapautus voidaan myöntää myös sosiaalipalveluiden antaman lausunnon perusteella.

Maksuvapautuksen voi aikaisintaan saada siltä kuukaudelta, jolloin lomake on kirjattu saapuneeksi. Maksua voidaan tarkistaa toimintakauden aikana, jos perheen maksukyky olennaisesti muuttuu. Maksualennuksen tai -vapautuksen saanut perhe on velvollinen ilmoittamaan muutoksistaan tuloissaan, mikäli ne ylittävät alen-nukseen tai vapautukseen oikeuttavan tulorajan.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta ei peritä maksua oppilailta, joille Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispal-velut on ilmoittanut tehneensä päätöksen erityishuolto-ohjelmasta.

3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä esiopetusta täydentävän toimin-nan keskeiset sisällöt

Toiminnassa kiinnitetään huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan suun-nittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja toiveet. Tämän vuoksi lapsen ja ohjaajan välinen vuorovaikutus on tärkeää. Lapsille pyritään tarjoamaan päivittäin ehyt ja monipuolinen kokonaisuus. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasva-tuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken.

Toiminnan tulee sisältää:

- eettisen kasvun ja yhdenvertaisuuden tukemista
- liikuntaa, leikkiä ja ulkoilua
- kädentaitoja ja askartelua

- kielellistä, kuvallista, musiikillista ja kehollista ilmaisua
- kulttuuriin ja perinteisiin tutustumista
- mediataitojen harjoittamista
- arkiaskareisiin, elinympäristöön ja kestävään elämäntapaan perehtymistä
- tiedollisia ja taidollisia aihepiirejä

Aamu- ja iltapäivätoiminta sekä esiopetusta täydentävä toiminta on lapsen vapaa-aikaa. Toiminnan aikana tulee olla myös mahdollisuus lepoon ja läksyjen tekoon. Toiminnan yksityiskohtaisemmat sisällöt suunnitellaan toimintayksikkökohtaisesti. Ohjaajat laativat sekä toimintasuunnitelman että toimintakertomuksen lukuvuosittain.

Laadittavan koulukohtaisen toimintasuunnitelman sisältö:

1. Toiminnan sisältö (lyhyt kuvaus siitä, mitä toiminnassa tapahtuu ja miten toiminta on organisoitu)
2. Lapsen osallisuuden toteutuminen
3. Toiminta-aika ja tilat (lukujärjestys, jossa näkyy päivittäiset ruokailutuot ja toimintatuokiot)
4. Toiminnan teemat kuukausittain
5. Tiedottaminen (mitä, missä, milloin, kuka)
6. Yhteistyötahot (esim. varhaiskasvatus, huoltajat, 3. sektori)
7. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

4 Toiminnan koordinointi ja vastuunjako

Toiminnan koordinoinnista vastaa Lasten ja nuorten koulutuksen suunnittelija ja järjestämisestä vastaavat koulujen rehtorit/apulaisrehtorit yhteistyössä koulujen vastuuohjaajien kanssa. Toiminta kokonaisuudessaan on organisoitu kunnan lasten ja nuorten koulutuksen yhteyteen.

Suunnittelija järjestää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja esiopetusta täydentävän toiminnan haku-prosessin yhteistyössä opetuspäällikön sekä lasten ja nuorten koulutuksen palvelusihteerin kanssa. Suunnittelija tekee yhteistyötä koulujen, muiden hallintokuntien, kotien sekä kolmannen sektorin kanssa osallistuen seutukunnalliseen aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämiseen.

Jokaisessa toimintapaikassa on erikseen nimetty vastuuohjaaja, joka osallistuu suunnittelijan koolle kutsu-miin vastuuohjaajalavereihin ja välittää tiedon niissä käsitellyistä asioista omaan toimipisteeseensä.

5 Tiedottaminen ja yhteistyö

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja esiopetusta täydentävässä toiminnassa on tärkeää sujuva yhteistyö ja tiedonkulku kodin, koulun, varhaiskasvatuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä esiopetusta täydentävän toiminnan välillä. Toiminnassa korostetaan kasvatuskumppanuutta, jolla tarkoitetaan ohjaajien tapaa toimia yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja esiopetusta täydentävän toiminnan yhteystiedot jaetaan lasten huoltajille ja ne löytyvät myös koulujen nettisivuilta. Lisäksi sähköisen viestinnän avulla varmistetaan tieto esimerkiksi poissaoloista ja/tai muutoksista koulun antamien ohjeiden mukaisesti.

Huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä tukevat päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut lasten arjen sujumisesta. APIP-toiminnassa ja esiopetusta täydentävässä toiminnassa voidaan järjestää tutustumis- tai teemapäiviä, joihin huoltajat ovat tervetulleita. Jokaisessa toimintapaikassa järjestetään vanhempainilta joko erikseen tai yhdessä koulun kanssa.

Tiedottamisen periaatteista sovitaan toimintayksiköittäin lukuvuoden alussa. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta ja esiopetusta täydentävä toiminta ovat luonteva osa koulun toimintaa. Ohjaajien ja opettajien välinen kiinteä, tiivis ja saumaton yhteistyö on erityisen tärkeää. Ohjaajat ovat koulun henkilökuntaa ja omalta osaltaan vastuussa ja toteuttamassa opiskeluhoitoa. Koulujen vastuuohjaajat kuuluvat koulun yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään, jossa pyritään edistämään koko koulu yhteisön hyvinvointia.

6 Henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ja esiopetusta täydentävän toiminnan henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (115/2004) 9 a §:ssä. Jokaisessa lapsiryhmässä on vähintään yksi ohjaaja, jolla on em. kelpoisuus.

Ohjaajien rikostausta selvitetään lain (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä, 504/2002) mukaisesti. Jokaisessa toimintapaikassa työskentelee vähintään yksi vastuuohjaaja. Toimintakauden alussa jokaisessa toimipisteessä ohjaajille järjestetään perehdyttämistilaisuus, jossa käydään läpi keskeiset toimintaperiaatteet. Perehdyttämisestä vastaavat koulujen rehtorit/apulaisrehtorit ja vastuuohjaajat.

7 Arviointi ja toiminnan kehittäminen

Toiminnan sisältöä ja laatua seurataan lapsille ja huoltajille suunnatuin kyselyin sekä säännöllisesti pidettävien vastuuohjaaja- ja ohjaajapalaverien avulla. Kunta osallistuu valtakunnallisiin aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeviin arviointikyselyihin, joiden tuloksista tiedotetaan huoltajille. Saatua arviointitietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.